

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

V E N D I M

Nr.117, Datë 17.09.2021

PËR

**AUDITIMIN E PERFORMANCËS USHTRUAR NË MINISTRINË E TURIZMIT
DHE MJEDISIT, AGJENCINË KOMBËTARE TË TURIZMIT, SI DHE
FEDERATËN SHQIPTARE TË ALPINIZMIT DHE TURIZMIT MALOR
“ZHVILLIMI I TURIZMIT MALOR”,
për periudhën nga data 01.01.2019 deri më datën 31.12.2020.**

Në zbatim të Programit të Veprimtarisë Audituese për vitin 2021, Kontrolli i Lartë i Shtetit, në kuadër të përmbushjes së funksionit të tij Kushtetues, zbatimit të Udhëzimeve dhe Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit (INTOSAI), sipas Programit të Auditimit nr.199/4 prot, datë 15.04.2021, ndërmori Auditimin e Performancës me temë “Zhvillimi i Turizmit Malor”. Ky auditim u zhvillua në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit, Agjencinë Kombëtare të Turizmit, si dhe Federatën Shqiptare të Alpinizmit dhe Turizmit Malor (FSHALT), me temë: “Zhvillimi i Turizmit Malor”.

Pas përfundimit të punës paraprake audituese u përgatit programi auditues. Në përfundim të punës audituese në terren, me shkresat me protokoll nr.199/5 dhe 199/6, datë 08.07.2021, subjekteve nën auditim i’u përcoll Projekt-Raporti i Auditimit.

Pasi u njoha me Reportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga grupi i auditimit të Departamentit të Auditimit të Performancës, shpjegimet e dhëna nga subjektet e audituara, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Kryeaudituesi dhe Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë, si dhe Drejtori i Përgjithshëm, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30 të Ligjit nr.154, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”,

VENDOSA

I. Të miratoj Reportin Përfundimtar të Auditimit të Performancës “Zhvillimi i Turizmit Malor” të ushtruar në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit, Agjencinë Kombëtare të Turizmit, si dhe Federatën Shqiptare të Alpinizmit dhe Turizmit Malor, sipas programit të auditimit nr.199/4 prot., datë 15.04.2021, për veprimtarinë nga data 01.01.2019 deri më datën 31.12.2020.

II. Të miratoj mesazhin e auditimit, rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon:

A. MESAZHI I AUDITIMIT¹

Masat e marra nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Agjencia Kombëtare e Turizmit si dhe Federata Shqiptare e Alpinizmit, përgjatë periudhës 2019-2020, për zhvillimin e turizmit malor, **nuk kanë rezultuar mjaftueshëm efektive**, pasi edhe pse nëpërmjet tyre janë siguruar kushtet minimale për zhvillimin e tij, nga ana tjetër ato janë të pamjaftueshme për të siguruar zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit malor në periudhë afat-gjatë. Institucionet përgjegjëse për turizmin, vuajnë nga një **mungesë efience dhe efektiviteti**, në ushtrimin e detyrave dhe realizimin e objektivave strategjike, me qëllim zhvillimin e turizmit malor në Shqipëri. Zhvillimi i qëndrueshëm i turizmit malor, ka nevojë për kuadër rregullator të plotë dhe të zbatueshëm, rritje të nivelit të financimit, strategji marketingu dhe promovimi, menaxhim të destinacioneve të tij, infrastrukturë dhe aktivitete mbështetëse, komunikim dhe bashkëpunim të ngushtë me sektorin publik dhe privat.

B. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI

B.1. Për pyetjen 1.1.1: A është plotësuar baza ligjore me aktet e parashikuara nënligjore dhe në përputhje me direktivat e BE-së?

1.1.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi plotësimin e bazës ligjore, rezultoi se:

-Referuar nenit 71 të Ligjit nr.93/2015 “Për turizmin”, si dhe nenit 10 pika 2 të Urdhrit nr.267, datë 24.07.2019 “Mbi miratimin e rregullores për mënyrën, kriteret dhe procedurat e kategorizimit të strukturave akomoduese”, në Ligjin e turizmit nuk ka asnjë masë administrative të parashikuar, për strukturat akomoduese, që nuk kanë certifikatën e kategorizimit;

-Në Ligjin nr.93/2015 “Për turizmin” dhe VKM nr.730, datë 20.10.2016 “Për miratimin e rregullores për kushtet, kriteret, tarifatat, afatet dhe procedurën për klasifikimin e strukturave akomoduese”, duke marrë në konsideratë praktikatat e mira të vendeve të rajonit², nuk parashikohen në procesin e kategorizimit dhe klasifikimit edhe dhomat/apartamentet/vilat, të cilat ofrojnë akomodim për turistët. Mungesa e parashikimit në kuadrin ligjor, të këtyre ambjentëve, që ofrojnë shërbimin e akomodimit, në gjykimin e grupit të auditimit, sjell rritjen e numrit të tyre e për pasojë mund të ndikojë negativisht në informalitetin e sektorit të turizmit. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

1.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat për propozimin e ndryshimeve të nevojshme në Ligjin nr.93/2015 “Për turizmin”, me qëllim përfshirjen e dhomave/apartamenteve/vilave, që ofrojnë shërbimin e akomodimit, në procesin e kategorizimit dhe klasifikimit të tyre, si dhe të nenit 71, me qëllim përfshirjen e masës administrative, për strukturat akomoduese të cilat nuk kanë certifikatën e kategorizimit.

Brenda 6 muajve të parë të vitit 2022

2.1. Gjetje nga auditimi: Nga shqyrtimi i VKM nr.162, datë 2.3.2016 “Për rregullat, procedurat dhe mënyrat e vënies në dispozicion të pasurive të paluajtshme shtetërore në zonat me përparësi zhvillimin e turizmit”, si dhe VKM nr.298, datë 20.04.2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Turizmit”, rezultoi se përcaktimi ligjor i bërë në pikën 3 të Kreut V, të VKM nr.162, datë 2.3.2016, krijon mbivendosje të detyrave funksionale me përcaktimin ligjor të bërë në pikën 8.12 të Kreut I të VKM nr.298, datë 20.04.2016, pasi kompetenca e monitorimit të kontratave për përdorimin e pasurive të paluajtshme shtetërore në

¹ Shkronja “I” në pikën 10 të nenit 31 në Rregulloren e Procedurave të Auditimit në KLSH, miratuar me Vendimin nr.107, datë 08.09.2017, i ndryshuar, të Kryetarit të KLSH-së dhe Manuali i Auditimit të Performancës, miratuar me Vendimin nr.78, datë 30.06.2020 të Kryetarit të KLSH-së.

² Ligji i Shtetit të Greqisë për Turizmin nr.4276/2014; Ligji i Turizmit në Shtetin e Malit të Zi-The Law on Tourism and Hospitality (official gazette of Montenegro 2/18, 04/18, 13/18 and 25/19).

zonat me përparësi zhvillimin e turizmit, me subjektin investues, sipas VKM-së nr.162, i jepet MTM-së, ndërkohë sipas VKM-së nr.298, i jepet AKT-së. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

2.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme, duke propozuar në Këshillin e Ministrave, ndryshimin e përcaktimit ligjor të bërë në pikën 3 të Kreut V, të VKM nr.162, datë 2.3.2016³ me përcaktimin ligjor në pikën 8.12 të Kreut I të VKM nr.298, datë 20.04.2016⁴, ku të ndahet qartë (duke shmangur mbivendosjen) kompetenca e monitorimit të kontratave të lidhura me subjektin investues, për përdorimin e pasurive të paluajtshme shtetërore në zonat me përparësi zhvillimin e turizmit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

B.2. Për pyetjen 1.1.3: A janë plotësisht funksionale strukturat e MTM-së, KRZHT, dhe AKT, si dhe a janë të mjaftueshme burimet njerëzore dhe financiare, për realizimin e detyrave institucionale, me qëllim zhvillimin e turizmit malor?

3.1. Gjetje nga auditimi: Nga shqyrtimi i procedurës së pjesëmarrjes së AKT në panaiet ndërkombëtare përgjatë periudhës 2019-2020, rezultoi se:

-E gjithë procedura e pjesëmarrjes në panair të agjencive/operatorëve turistik, përjashtuar shpenzimet e udhëtimit dhe akomodimit, mbulohet nga fondet buxhetore të AKT-së, detyrim ky që, **nuk është i përcaktuar në asnjë akt ligjor apo nëligjor, pra që me fondet e buxhetit të shtetit**, të përballohen shpenzimet e subjekteve private në panaiet ndërkombëtare. Theksojmë se vetëm **për vitin 2019** nga AKT, për pjesëmarrjen e saj dhe të agjencive/operatorëve turistik në panair ndërkombëtare, janë shpenzuar (hapësira me qera, ndërtimi dhe dizajnimi i stendës, kostot e regjistrimit, **pa përfshirë shpenzimet e udhëtimit, dietave, hotelit të stafit të AKT-së**), rreth **44,514,645 lekë për 10** panair ndërkombëtare, ose **rreth 60% e fondeve buxhetore** (paga, investime, shpenzime të ndryshme operative). Nëse do t'i referoheshim **Shtetit të Sllovenisë**⁵, për mënyrën se si vepron në organizimin dhe mbulimin e shpenzimeve për pjesëmarrjen në panaiet ndërkombëtare, ku **60% të shpenzimeve** mbulohen nga fondi buxhetor dhe **40%** nga buxheti i subjekteve private, për vitin 2019 në rastin e AKT, do të kishim **26,708,787 lekë**, që do të shpenzoheshin nga AKT dhe **17,808,858 lekë** nga subjektet private që kanë marrë pjesë në panair, ose e thënë ndryshe **AKT do të kursente 17,808,858 lekë**, të cilat mund t'i shpenzonte në mënyra/mjete të tjera, për rritjen e efektivitetit të promovimit të turizmit shqiptar;

-Në VKM nr.298, datë 20.04.2016⁶, nuk përcaktohet si mjet promovues, pjesëmarrja në panaiet ndërkombëtare, por AKT e përdorë këtë mënyrë promovimi, bazuar në eksperiencat e mëparshme institucionale. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

3.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare të Turizmit, të marrin masat e nevojshme për propozimin në Këshillin e Ministrave të ndryshimeve ligjore në VKM nr.298, datë 20.04.2016⁷, me qëllim përcaktimin e pjesëmarrjes në panair ndërkombëtare dhe kombëtare si një mjet promovimi.

3.2. Rekomandimi: Në vijim të rekomandimit të mësipërm, Ministri i Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit të marrë masa, që nëpërmjet një akti nënligjor, të miratojë procedurën e organizimit të panairëve (nga faza e planifikimit të panairëve ku do të merret pjesë deri në zhvillimin e tij), duke përcaktuar detyrimet për të dyja palët (AKT dhe subjektet pjesëmarrës në panair) për financimin, sjelljen dhe raportimin e të dhënave statistikore, si dhe të përcaktohet

³Për rregullat, procedurat dhe mënyrat e vënies në dispozicion të pasurive të paluajtshme shtetërore në zonat me përparësi zhvillimin e turizmit”.

⁴ Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Turizmit”.

⁵ https://www.slovenia.info/uploads/dokumenti/program_dela_sto_2018-2019-en_tabele_s_prevodi_slik.pdf - Programi i punës për turizmin 2018-2019.

⁶ Për organizimin dhe funksionimin e AKT-së

⁷ Për organizimin dhe funksionimin e AKT-së.

si kriter s'kualifikues për të marrë pjesë në panairin e rradhës, rasti kur subjekti nuk respekton detyrimet e përbashkëta.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

C.MASA ORGANIZATIVE

C.1. Për pyetjen 1.1.1: A është plotësuar baza ligjore me aktet e parashikuara nënligjore dhe në përputhje me direktivat e BE-së?

1.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi plotësimin e bazës ligjore, rezultoi se:

-Nuk ka dalë Urdhri i Ministrit për miratimin e rregullores së funksionimit të saj, në kundërshtim me nenin 11 të Ligjit nr.93/2015 “Për turizmin”;

-Nuk është miratuar Urdhri i Ministrit të Turizmit për mënyrën e funksionimit të Komisionit të Përzgjedhjeve të Projekteve në Turizëm;

-Nuk ka dalë urdhri për përcaktimin e kritereve të funksionimit të zyrave e informuese turistike;

-Kudri rregullator për zhvillimin e arsimit profesional dhe kualifikimet në turizëm, si dhe trajnimi i burimeve njerëzore të angazhuara në sector ende nuk është i plotë⁸;

-Nuk janë hartuar dhe miratuar aktet nënligjore, me qëllim realizimin e objektivit strategjik “Mbështetje për zhvillimin e modelit të menaxhimit të destinacioneve”. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

1.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit marrë masa që të hartojë dhe miratojë aktet nënligjore për ngritjen dhe funksionimin e Komitetit Këshillimor i Sipërmarrjeve të Turistike, Zyrave të informacionit turistik, Organizatave për menaxhimin e destinacionit turistik, zhvillimin e arsimit profesional dhe kualifikimet në turizëm, si dhe trajnimin e burimeve njerëzore të angazhuara në sektor e turizmit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

2.1. Gjetje nga auditimi: Referuar pikës 4 të nenit 5 të VKM nr.730, datë 20.10.2016 “Për miratimin e rregullores për kushtet, kriteret, tarifet, afatet dhe procedurën për klasifikimin e strukturave akomoduese”, të ndryshuar, rezulton se, nga Ministri i Turizmit nuk është miratuar Udhëzimi për manualin shpjegues të kritereve të klasifikimit të strukturave akomoduese. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

2.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masa që të hartojë dhe miratojë Udhëzimin për manualin shpjegues të kritereve të klasifikimit të strukturave akomoduese.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

3.1. Gjetje nga auditimi: Referuar SKT 2019-2023, si dhe Progres-Raportit për vitin 2020, të BE-së, ku thuhet se Shqipëria është mesatarisht e përgatitur në fushën e statistikave (pasqyrohet si problematikë, transmetimi i tyre në EUROSTAT) në përputhje me acquis-në e BE-së, ende nga MTM nuk është përgatitur sistemi i ri i statistikave në fushën e turizmit, hartimi i metodologjisë në përputhje me Rregulloren e BE-së për statistikat në fushën e turizmit (informacion i besueshëm dhe i krahasueshëm, të dhëna mbi turizmin e brendshëm, burimet e të dhënave dhe mënyrat për sigurimin e informacionit)⁹. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

3.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të hartojë dhe miratojë metodologjinë për grumbullimin dhe përpunimin e të dhënave statistikore, si dhe të vendosë në funksion sistemin e ri të statistikave, në përputhje me acquis-në e BE-së, por edhe me praktikën e mira

⁸ Udhëzimet e përbashkëta me MASR për akreditimin e kurseve të trajnimit profesional për sektorin e turizmit.

⁹ Regulation (Eu) no 692/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 Concerning European Statistics on Tourism - Rregullore e Bashkimit Evropian nr.692/2011, në lidhje me Statistikat Evropiane mbi Turizmin;

të vendeve të rajonit¹⁰.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

4.1. Gjetje nga auditimi: Referuar pikës 8.11 të VKM nr.298, datë 20.04.2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Turizmit”, ende nuk është hartuar dhe miratuar Udhëzimi i përbashkët (MTM-MFE) për mënyrën e grumbullimit dhe përdorimit të të ardhurave nga marrëveshjet e qerasë, për sipërfaqet e dhëna në përdorim për zhvillimin e turizmit, të lidhura me subjektet “person i stimuluar”, si dhe prej një periudhe më tepër se 10-vjeçare, këto të ardhura nuk janë mbledhur. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.1) faqe (23-26) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

4.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Ministrinë e Financës dhe Ekonomisë, si dhe Agjencinë Kombëtare të Turizmit, të ngrejë një grup pune të përbashkët, me qëllim vlerësimin vlerës së detyrimit që kanë subjektet “person i stimuluar” për sipërfaqet e marra me qera, si dhe të marrë masat e nevojshme për arkëtimin e tyre (duke lidhur marrëveshje të pagesës me këste/shërbimit të përmbartimit). Pas kësaj, MTM në bashkëpunim me MFE të hartojë dhe miratojë udhëzimin për mënyrën e arkëtimit, me qëllim që në të ardhmen, mos të krijohen detyrime të prapambetura ndaj buxhetit të shtetit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

C.2. Për pyetjen 1.1.3: A janë plotësisht funksionale strukturat e MTM-së, KRZHT, dhe AKT, si dhe a janë të mjaftueshme burimet njerëzore dhe financiare, për realizimin e detyrave institucionale, me qëllim zhvillimin e turizmit malor?

5.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 30 të Ligjit nr.93/2015 “Për Turizmin”, i ndryshuar, si dhe Vendimit nr.1, datë 26.07.2018 të Këshillit Kombëtar të Territorit “Për shpalljen e 17 zonave me përparësi zhvillimin e turizmit”, ende nuk janë përgatitur planet e zhvillimit dhe të veprimit për të gjitha zonat me përparësi zhvillimin e turizmit, ku nga këto zona citojmë: Mali i Dajtit-Bizë-Martanesh-Qafshatamë-Krastë; Vargmali i Moravës; Alpet; dhe Parku Kombëtar i Llogarasë. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

5.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për hartimin dhe miratimin e Planit Kombëtar të Turizmit, si dhe planeve të zhvillimit dhe veprimit për disa nga zonat me përparësi zhvillimin e turizmit, si ajo e Malit të Dajtit-Bizë-Martanesh-Qafshatamë-Krastë Vargmalit të Moravës.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

6.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 4 të Ligjit të Turizmit, edhe pse kanë kaluar 5 vite nga miratimi i ligjit, ende nuk është publikuar dhe as nuk është finalizuar regjistri qendror i turizmit, i cili duhet të listojë në mënyrë të konsoliduar veprimtaritë në fushën e turizmit. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

6.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për publikimin e regjistrit qendror të turizmit, si dhe përditësimin e informacionit të tij.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

7.1. Gjetje nga auditimi: Ende nga MTM, nuk është miratuar Udhëzimi për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtigjeve për turistët, megjithëse ka kaluar rreth 1 vit nga hartimi i tij, kjo në kuadër edhe të objektivave të SKT 2019-2023, mbi ndërtimin e shtigjeve rajonale dhe kombëtare si dhe Ligjit nr.81/2017 “Për zonat e mbrojtura”, në të cilin parashikohet gjenerimi i të ardhurave, nga turistët, që vizitojnë destinacione turistike. *(Më hollësisht trajtuar*

¹⁰Statistikat e turizmit në Kroaci, treguesit që përdoren nga Kroacia dhe burimet e informacionit, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/SI-1594.pdf.

në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

7.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat për miratimin e udhëzimit për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e shtigjeve për turistët.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

8.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 9 të Ligjit të Turizmit, ende nuk është hartuar dhe miratuar Planit Kombëtar i Turizmit. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

8.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për hartimin dhe miratimin e Planit Kombëtar të Turizmit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

9.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 9 të Ligjit të Turizmit, MTM nuk ka një bazë të dhënash të ankesave të konsumatorëve ndaj subjekteve që ofrojnë shërbime turistike. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

9.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për krijimin e databazës me informacionin për ankesat e konsumatorëve ndaj subjekteve që ofrojnë shërbime turistike.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

10.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 10 të Ligjit të Turizmit, nenit 7 të Ligjit nr.90/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e Administratës Shtetërore”, si dhe Urdhrit nr.8657, datë 28.10.2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Degëve Territoriale të Shërbimit të Turizmit”, rezultoi se:

-Degët Territoriale të Shërbimit të Turizmit nuk funksionojnë sipas referencave ligjore të bëra më sipër, pra ato nuk janë të pozicionuara pranë Qarqeve, në mënyrë që të shërbejnë si ndërmjetës të bashkëpunimit dhe koordinimit, midis MTM dhe institucioneve të pushtetit vendor dhe subjekteve private, për zhvillimin e turizmit;

- Nga Degët Territoriale të Shërbimit të Turizmit nuk janë kryer këshillime, të sipërmarrjeve turistike, me qëllim përmbushjen e standardeve dhe rritjen e cilësisë së shërbimit të ofruar, përgjatë periudhës 2019-2020;

- Nuk ka databasë për ankesat ndaj subjekteve që ofrojnë shërbime turistike, si dhe për burimet turistike;

- Nuk janë organizuar seminare, konferenca, takime të Degëve Territoriale me sipërmarrjet turistike, për periudhën 2019-2020. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

10.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme që Degët Territoriale të Shërbimit të Turizmit, të pozicionohen me zyra pranë prefekturave, si dhe të sigurojë funksionimin e plotë të tyre për organizimin e seminareve, konferencave, këshillimeve të sipërmarrjeve turistike me qëllim përmbushjen e standardeve dhe rritjen e cilësisë së shërbimit turistik të ofruar.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

11.1. Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 18 dhe 45 të Ligjit të Turizmit, si dhe VKM nr.730, datë 20.20.2016, rezultoi se:

-MTM nuk e ka bërë ende kategorizimin dhe klasifikimin e strukturave akomoduese megjithëse është shtytur 3 herë afati për aplikimin për kategorizim e tyre (hotel, bujtinë, motel, hostel, resort), dhe nga MTM në bashkëpunim me Inspektoratin që mbulon fushën e turizmit, nuk është marrë asnjë masë për ndëshkrimin e atyre subjekteve që nuk janë të pajisur me certifikatën e kategorizimit;

-Portali elektronik për të lehtësuar këtë regjistrim dhe klasifikim nuk është ende aktiv. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

11.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për

përshpejtimin e procesit të kategorizimit dhe klasifikimit të strukturave akomoduese, si dhe për çdo subjekt që nuk është i pajisur me certifikatën e kategorizimit, të vendosë masa administrative ndaj tyre.

11.2. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme për aktivizimin e portalit elektronik për procesin e regjistrimit dhe klasifikimit të strukturave akomoduese.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

12.1.Gjetje nga auditimi: Referuar nenit 53 dhe nenit 66 të Ligjit të Turizmit dhe Urdhrit nr.8707, datë 31.10.2016 “Për miratimin e formatit për mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave statistikore nga agjencitë e udhëtimit, operatorët turistikë dhe strukturat akomoduese”, rezulton se përgjatë periudhës 2019-2020, agjencitë, operatorët dhe strukturat akomoduese nuk kanë raportuar çdo muaj statistikën e turizmit, pranë MTM-së, dhe nga kjo e fundit nuk është marrë asnjë masë¹¹, për moszbatimin e ligjit nga subjektet private. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit*

12.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Inspektoratin përgjegjës për turizmin, të marrë masat e nevojshme për identifikimin e subjekteve që nuk kanë respektuar detyrimin ligjor për raportimin e të dhënave statistikore, si dhe paralajmërimin e tyre për respektimin e këtij detyrimi ligjor.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

13.1. Gjetje nga auditimi: Nga shqyrtimi i procedurës së pjesëmarrjes së Agjencisë Kombëtare të Turizmit në panairët ndërkombëtarë, përgjatë periudhës 2019-2020, rezultoi se:

-AKT nuk ka indikatorë/tregues të miratuar, mbi të cilët të bëjë vlerësimin e dobishmërisë/efektit në turizëm, të fondeve të shpenzuara për një panair;

-AKT nuk ka studim për monitorimin e tregut, mbi prirjet dhe preferencat e konsumatorëve, se çfarë ata kërkojnë nga turizmi në tërësi dhe ai malor në veçanti, me qëllim pjesëmarrjen në panairë sipas tematikës së tyre, me qëllim rritjen e efektivitetit të promovimit, si dhe qëndrueshmërinë e zhvillimit të turizmit malor;

-Për vendosjen e kriterëve fituese për panairët e vitit 2019, që janë publikuar në portalin e-albania, nuk ka një analizë, mbi mënyrën e përcaktimit të tyre;

-Nuk ka një afat të përcaktuar, se sa ditë para zhvillimit të panairit, duhet të bëhet publikimi në portalin e-albania për konkurrim;

-Kriteri i përcaktuar për numrin e pjesëmarrësve (operator/agjenci turistike) në panair, nuk është respektuar, për shëmbull, për sipërfaqen 20-40 m² lejohet të marrin pjesë 5-8 subjekte, ndërkohë kanë marrë pjesë 10 subjekte, ose për sipërfaqen mbi 100 m² lejohet të marrin pjesë deri 23 subjekte, por që faktikisht kanë marrë pjesë 26 subjekte. Gjithashtu nuk ka një analizë, për mënyrën e përcaktimit të kriterëve mbi numrin e pjesëmarrësve, pasi kjo shoqërohet me rritje të kostos financiare të panairit, (pasi për një numër të lartë pjesëmarrësish, duhet një hapësirë më e madhe, më tepër tavolina, karrike, materiale promocionale, kostoja e regjistrimit);

-Në muajin Dhjetor të vitit **2019** janë kryer shpenzime në vlerën **3,507,438 lekë**, për llogari të 3 panairëve që zhvillohen në vitin **2020** (Madrid, Holland dhe Vienë), ndërkohë që për vitin 2019, këta 3 panairë nuk kanë qenë të miratuar nga Ministri përgjegjës për turizmin, si dhe nuk ka patur planifikim të fondeve buxhetore, pra nga AKT është bërë rishpërndarje e fondeve përtej datës 15 Nëntor, në mungesë të një arsytimi, si dhe pa marrë miratimin e Nëpunësit Autorizues të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit¹².

-Nuk administrohen njoftimet e subjekteve fituese, procesverbalet e shpalljes së fituesve;

-Nuk administrohen deklaratat e ekzistencës/mosekzistencës së konfliktit të interesit, të

¹¹ Neni 71, pika 1, shkronja d, në Ligjin nr.93/2015 “Për turizmin”, i ndryshuar.

¹² Udhëzim nr.9, datë 20.3.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”.

anëtarëve të grupit, që ka bërë vlerësimi e aplikimeve deri në shpalljen e fituesve;¹³

-Nuk administrohen dokumentet e dorëzuara nga subjektet që kanë marrë pjesë (kryesisht mungojnë Vertetim nga Dega e Tatim-Taksave për xhiron e realizuar gjatë 3 viteve të fundit, Kopje të materialeve promocionale të prodhuara nga Operatori Turistik, Listëpagesat e 6 muajve të fundit të konfirmuara nga Drejtoria e Tatimeve, shoqëruar me Formularin E-SIG 025/a);

-Nga stafi i AKT-së, i cili ka marrë pjesë në panair, nuk është mbajtur procesverbali, mbi marrjen në dorëzim të stendës, karrigeve, tavolinave, dizenjimit të saj, sipas specifikimeve të kontraktuara;

-Nga operatorët/agjencitë turistike që kanë marrë pjesë në panair, nuk është respektuar detyrimi i akt-marrëveshjes, për dorëzimin e raportit përmbledhës të panairit pranë AKT, raport, i cili ka informacion mbi numrin e kontratave që ka lidhur në panair, numrin e turistëve që kanë blerë paketë turistike nga ky panair, të ardhurat e realizuara, etj;

-Vlerësimi i aplikimeve nuk është bërë në grup, i cili të dali me një vendim përfundimtar, për çdo aplikim, por bëhet në mënyrë individuale;

-Kanë marrë pjesë subjekte të ndryshme të cilat nuk kanë qenë të licencuar për ushtrimin e aktivitetit si operator/agjenci turistike. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit*

13.1. Rekomandimi: Agjencia Kombëtare e Turizmit të marrë masa, që në rregulloren e procedurës së pjesëmarrjes në panair të përcaktojë afatin e publikimit të njoftimit, hartimin e deklaratave të ekzistencës/mosekzistencës së konfliktit të interesit nga grupi i vlerësimit, si dhe në çdo rast, stafi pjesëmarrës në panair, të mbajë procesverbalin mbi marrjen në dorëzim të stendës, karrigeve, tavolinave, dizenjimit të saj, sipas specifikimeve të kontraktuara .

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

14.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i strukturës së Drejtorisë së Përgjithshme të Turizmit pranë MTM, si dhe Agjencisë Kombëtare të Turizmit, rezultoi se:

-Për periudhën 2019-2020, disa prej pozicioneve më kryesore, si ai i Drejtorit të Përgjithshëm të Turizmit, Drejtorit të Drejtorisë së Projekteve, Përgjegjësit të sektorit të projekteve për marketimin e turizmit, Kryetarit të Degës Territoriale, janë vakante, për plotësimin e të cilave, MTM dhe AKT nuk ka marrë asnjë masë;

-Përshkrimet për pozicionet e punës (konkretisht për arsimin e kërkuar), nuk janë sipas përcaktimeve ligjore të bëra në Udhëzimin e Departamentit të Administratës Publike nr.01, datë 31.05.2017 “Për hartimin e përshkrimit të pozicioneve të punës në shërbimin civil”.

-Sa i përket trajnimeve, për periudhën 2019-2020, rezulton një numër i ulët ditësh trajnimi, por edhe punonjësish, ku për dy vite janë trajnuar vetëm 5 punonjës (vetëm të një prej tre drejtorive) ose 20 % e strukturës (efektive), si dhe janë kryer 14 ditë trajnime gjithsej, ose 7-8 ditë trajnim në vit. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit*

14.1. Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare të Turizmit të hartojë dhe miratojë Strategjinë Kombëtare të Marketingut, si dhe ngritjen e strukturave promovuese të turizmit, pranë përfaqësive diplomatike të Shqipërisë.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

15.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i veprimtarisë së Komiteteve Rajonale të Zhvillimit të Turizmit (KRZHT), Qarku Vlorë, Korçë dhe Shkodër, rezultoi se:

-Në Qarkun Vlorë, për periudhën 2019-2020, Komiteti Rajonal i Zhvillimit të Turizmit nuk ka funksionuar¹⁴;

-Për KRZHT Korçë, për periudhën 2019-2020, Komiteti Rajonal i Zhvillimit të Turizmit, është ngritur si strukturë, por nuk ka funksionuar sipas përcaktimeve të bëra në Udhëzimin e Ministrisë

¹³ Ligji nr.9367, datë 7.4.2005 “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike”.

¹⁴Neni 20 i Ligjit nr.93/2015 “Për turizmin”, i ndryshuar.

përgjegjës për turizmin nr.8502, datë 24.10.2016, sepse përfaqësuesit e Komitetit¹⁵, nuk janë sipas përcaktimeve të bëra në Udhëzimin e mësipërm, konkretisht nuk ka përfaqësues të shoqatave që operojnë në sektorin e turizmit (të cilët janë burimi kryesor i identifikimit të problematikave të ndryshme që ka sektori i turizmit në Qarkun e Korçës), ose janë përcaktuar si anëtarë të këtij Komiteti, institucione të cilat nuk parashikohen në Udhëzimin e mësipërm;

- Për KRZHT Korçë, rezulton se nuk është bërë asnjë diskutim për turizmin malor, por kryesisht diskutimet janë të fokusuara në menaxhimin e sezonit turistik veror, sigurinë në plazhe;
- Nuk administrohet informacioni i raportuar në AKT, për çështje që lidhen me turizmin sipas territorit administrativ përkatës¹⁶.*(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit*

15.1. Rekomandimi:MTM në bashkëpunim me Prefektet e 12 Qarqeve në RSH, në rolin e Kryetarëve të Komiteteve Rajonale të Zhvillimit të Turizmit, të marrin masat e nevojshme për funksionimin e plotë të kësaj strukture dhe sipas qëllimit për të cilin janë krijuar.

Menjëherë dhe në vijimësi

16.1.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i veprimtarisë së AKT përgjatë periudhës 2019-2020, si dhe zbatimit të Urdhrit nr.65, datë 01.04.2019 të Kryeministrit, “Për planin e masave për sezonin turistik, viti 2019”, rezultoi se:

- Referuar planeve vjetore të punës së AKT për periudhën 2019-2020, nga ky institucion, nuk janë përgatitur materiale audiovizive me qëllim promovimin e turizmit malor, si dhe nuk është kryer asnjë aktivitet që të ketë patur fokus zhvillimin e turizmit natyror/malor;

- Referuar VKM nr.298, datë 20.4.2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Turizmit”, AKT përgjatë periudhës 2019-2020, nëpërmjet kanaleve sociale online (www.albania.al), është fokusuar më tepër në promovimin e ecjes në natyrë, si një sport që zhvillohet kryesisht në zonat malore në Shqipëri, ndërkohë që për sporte të tjera si, hedhja me parashutë, çiklizmi malor, trekking, ngjitjet alpinistike dhe shëtitje me kuaj, nuk ka patur promovime;

- Nuk është përgatitur programi për vendosjen e sinjalistikës informuese dhe promovuese në destinacionet turistike më të frekuentuara;

- Nuk janë organizuar dhe mbështetur veprimtari argëtuese në bashkëpunim me njësitë e qeverisjes vendore, shoqata apo subjekte private, me qëllim promovimin e turizmit;

- Nuk është marrë asnjë masë për pajisjen me materiale informuese të standave promovuese, që janë ngritur pranë pikave kufitare dhe në përfaqësitë diplomatike shqiptare jashtë vendit, me qëllim informimin e vizitorëve dhe zhvillimin e produkteve të ndryshme turistike (detar, **malor**, historik, kulturor, etj);

- Nuk ka asnjë komunikim dhe bashkëpunim me njësitë e qeverisjes vendore për hapjen dhe vënien në funksion të zyrave të informimit të turistëve;

- Databasa me destinacionet turistike që administrohet nga AKT, e cila në zbatim të Urdhrit nr.65, datë 01.04.2019, i është vënë në dispozicion Autoritetit të Rrugor Shqiptar, me qëllim që këto destinacione të pajisen me sinjalistikën informuese dhe promovuese, nuk është e plotë, për arsye se ka mangësi në numër destinacionesh, në krahasim me regjistrin e burimeve turistike që administrohet nga MTM, por edhe me ato që administrohen në qendrat e vizitorëve/zyrave të informacionit për turistët. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

16.1.Rekomandimi: Agjencia Kombëtare e Turizmit të marrë masa për përgatitjen e materialeve audiovizive për turizmin malor, kryerjen e aktiviteteve në bashkëpunim me institucioneve të pushtetit vendor/shoqata, si dhe promovimin e sporteve që zhvillohen në zonat malore (hedhja me parashutë, çiklizmi malor, trekking, ngjitjet alpinistike dhe shëtitje me kuaj) me qëllim promovimin e turizmit malor.

Në vijimësi

¹⁵ Rregullore për funksionimin e Komitetit Rajonal të Zhvillimit të Turizmit, nr.420 prot., datë 08.03.2019.

¹⁶ Ligji nr.93/2015 “Për Turizmin”, i ndryshuar, neni 20;

C.3. Për pyetjen 1.1.2: A janë realizuar objektivat strategjikë për turizmin malor nga MTM dhe AKT?

17.1. Gjetje nga auditimi: Referuar SKT 2019-2023, Planit të Integruar Ndërsektorial për Brezin Bregdetar 2030 (PINS 2030) dhe PKST Alpe 2030 nga MTM dhe AKT:

- nuk janë identifikuar, shënjuar dhe dixhitalizuar 5 shtigje të reja rajonale dhe 2 shtigje ndërkufitare të ecjes;
- nuk janë ndërtuar tre shtigjet rajonale dhe dy shtigje kombëtare të çiklizmit;
- nuk ka studim dhe masa të marra për identifikimin, vlerësimin, ndërtimin e pistave të skijimit, me qëllim zhvillimin e këtij sporti, si dhe sporteve të tjera në zonat malore;
- ende nuk janë identifikuar vendndodhjet për zhvillimin e alpinizmit, si dhe për realizimin e këtij objekti, nuk është parashikuar asnjë institucion/organizatë publike/private, ku në këtë rast përmendim Federatën Shqiptare të Alpinizmit, e cila mund të ftohej për bashkëpunim;
- nuk janë marrë masa për përfshirjen e Shqipërisë në guidat ndërkombëtare të ecjes dhe çiklizmit;
- nuk ka një studim për vlerësimin e kërkesës së tregut mbi përdorimin e teknologjisë së informacionit (dixhitalizimi i shtigjeve malore) dhe alternativat që mund të adaptohen në turizmin vendas;
- nuk është ofruar mbështetje për veprimtaritë sportive që zhvillohen në natyrë, kryesisht në zonat malore (hedhje me parashutë, çiklizmi malor, ngjitjet alpinistike), si dhe aktualisht nuk disponohet një inventar të zonave, në të cilat ushtrohet/mund të ushtrohet sporti i hedhjes me parashutë apo çiklizmi malor;
- nuk është hartuar dhe miratuar Strategjia Kombëtare e Marketingut për sektorin e turizmit;
- nuk janë ngritur qendrat e vizitorëve për çdo Park Kombëtar, konkretisht nuk janë ngritur në PK Mali i Tomorrit, Bredhi i Drenovës, Bredhi i Hotovës-Dangëlli, Valbonë, Lurë, Butrint, Zall Gjoçaj, si dhe qendrat e vizitorëve në Prespë nuk janë funksionale;
- nuk është përgatitur plani i masave për sigurinë e vizitorëve në zonat natyrore;
- nuk disponohet informacion për zonat e thella malore, në të cilat nuk arrihet të mbulohet me shërbim të telefonisë celulare/internet, ku theksojmë se nga vizitat në terren në zona të ndryshme të Parkut Kombëtar të Llogarasë, Prespë, në zonën e Bogës, si dhe komunikimit të grupit të auditimit me Specialistët e Zonave të Mbrojtura Vlorë dhe Korçë, mungesa e mbulimit me shërbim të telefonisë celulare/internet, është një nga problemet kryesore, të humbjes së turistëve (kryesisht atyre të huaj) gjatë vizitave turistike në shtigje malore;
- nuk është marrë asnjë masë për krijimin e paketës turistike për aktivitetet dimërore, me qëllim rritjen e sezonit turistik, ose e thënë ndryshme shmangien e sezonalitetit;
- nuk është marrë masë, për të ngritur platformën online të bashkëpunimit, për shoqëruesit/udhërrëfyesit e udhëtimeve, me qëllim koordinimin, bashkëpunimin, si dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimit të ofruar, gjatë shoqërimeve të grupeve të turistëve;
- nuk është përgatitur programi i trajnimit dhe nuk është marrë asnjë masë për trajnimin e burimeve njerëzore që janë të angazhuara në sektorin e turizmit;
- nuk është krijuar struktura menaxhuese për zbatimin e Planit Kombëtar Sektorial Turizmit në Rajonin e Alpeve Shqiptare;
- nuk është ngritur portali shqiptar i turizmit “e-turizëm”, i lidhur me aplikacione që ofrojnë informacion mbi destinacionet e atraksionet turistike;
- nuk janë marrë masa për përmirësimin e zyrave/pikave të informacionit turistik, si dhe nuk është hartuar dhe miratuar rregullorja për pikat e informacionit turistik, por theksojmë se AKT ka vënë në dispozicion të 27 Bashkive, 60 infopoint (tabela informacioni për destinacione turistike). Gjithashtu nga 60 tabelat informuese, të cilat janë bërë kalim kapital nga AKT drejt Bashkive, 21 prej tyre ose 35%, janë të dëmtuara/kanë humbur, pra nuk i shërbejnë qëllimit të tyre;
- nuk janë ngritur strukturat promovuese të turizmit, pranë përfaqësive diplomatike të Shqipërisë;
- nuk ka një analizë/studim se sa është numri i strukturave akomoduese, që nuk janë të

regjistruara/që operojnë në mënyrë informale. (Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.2) faqe (26-32) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

17.1.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të marrë masat e nevojshme, për identifikimin, shënjinin dhe dixhitalizimin e 7 shtigjeve malore të ecjes dhe 4 shtigje të çiklizimit, si dhe përfshirjen e tyre në guidat ndërkombëtare të ecjes.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

17.2.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit të bëjë një studim, me qëllim vlerësimin e mundësive dhe më pas ndërtimin e pistave të skijimit dhe të zonave të zhvillimit të alpinizmit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

17.3.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, me qëllim mbështetjen e zhvillimit të sporteve malore, dhe rrjedhimisht tërheqjen e turistëve në këto zona, të ftojë çdo vit Federatën e Alpinizmit, Aeronautikës, dhe të sporteve të tjera që zhvillohen në zonat malore, me qëllim aplikimin në projektet që financohen prej saj, të cilat fokusohen në turizmin malor.

Në vijimësi

17.4.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Ministrinë përgjegjëse për shëndetësinë, të marrë masat e nevojshme për përgatitjen e planit të masave për sigurinë e turistëve në zonat malore, duke krijuar Skuadrat e Kërkim-Shpëtimit, si dhe përgatitjen e rregullore së ndërhyrjes në mënyrë që çdo pjesëtar i këtyre skuadrave të jetë i qartë për funksionin që do të kryejë, duke shmangur kështu kaosin dhe duke shkurtuar kohën e dhënies së ndihmës të aksidentuarit. Gjithashtu të vlerësohet mundësia, që këto skuadra të kenë edhe mjekë të urgjencës, të cilët të trajnohen për ndërhyrjen në terren dhe mjekimin e të aksidentuarit.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

17.5.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Ministrinë e Financës dhe Ekonomisë, të përgatisë një program pune, me qëllim realizimin e objektivit strategjik “Regjistrimin e 80% të strukturave akomoduese të vogla familjare”, duke ndërmarrë masa konkrete, fushatë të koordinuar midis DPT-së dhe MTM-së, përcaktuar afate, si dhe burimet njerëzore dhe financiare që do të angazhohen.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

17.6.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare të Turizmit të hartojë dhe miratojë Strategjinë Kombëtare të Marketingut, si dhe ngritjen e strukturave promovuese të turizmit, pranë përfaqësive diplomatike të Shqipërisë.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

C.4. Për pyetjen 1.1.4: A ka qenë efektiv bashkëpunimi ndërinstitucional, me qëllim zhvillimin e turizmit malor?

18.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi bashkëpunimin ndërinstitucional të MTM dhe AKT me institucionet të tjera publike/jo publike, me qëllim marrjen e masave për zhvillimin e turizmit malor, rezultoi se, përgjatë periudhës 2019-2020, ka munguar bashkëpunimi i MTM dhe AKT:

-Me federata/shoqata të ndryshme sportive, me qëllim mbështetjen dhe zhvillimin e veprimtarive sportive që zhvillohen në natyrë, kryesisht në zonat malore (hedhje me parashutë, çiklizmi malor, etj), me qëllim tërheqjen e turistëve në zonat malore;

-Me Ministrinë përgjegjëse për shëndetësinë për përgatitjen e planit të masave për sigurinë e vizitorëve në zonat natyrore, krijimin e skuadrave të shpëtimit;

-Me Ministrinë e Financës dhe Ekonomisë për krijimin e paketës turistike për aktivitetet dimërore, me qëllim rritjen e sezonit turistik;

-Me NJVQV-të, si dhe me aktorë të tjerë që kanë në administrim burime turistike, me qëllim

përditësimin e regjistrit të burimeve turistike, ku theksojmë se në këtë regjistër, nuk ka asnjë shteg malor të pasqyruar, megjithëse është edhe objektiv strategjik ndërtimi, shënjimi dhe dixhitalizimi i tyre;

-Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve për përgatitjen e një plan-veprimi, me qëllim përcaktimin e masave konkrete, afateve, strukturave përgjegjëse, për reduktimin e nivelit të informalitetit në sektorin e turizmit;

-Ministrinë e Infrastrukturës për krijimin e stacioneve të transportit turistik, i cili është detyrim ligjor dhe strategjik njëkohësisht. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.4) faqe (56-58) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

18.1.Rekomandimi: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Turizmit të marrin masa që të fuqizojnë nivelin e bashkëpunimit ndërinstitucional, duke ndërmarrë dhe konkretizuar aktivitete të përbashkëta, që të kenë si qëllim zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit malor.

Në vijimësi

C.5. Për pyetjen 1.2.1: A janë të mjaftueshme burimet financiare dhe logjistika, për realizimin e detyrave nga Federata Shqiptare e Turizmit dhe Alpinizmit Malor dhe a janë përdorur siç duhet ato?, si dhe C.6. Për pyetjen 1.2.2: A ka kryer FSHALT aktivitete, të cilat kanë patur ndikim në zhvillimin/promovimin e turizmit malor?

19.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i veprimtarisë së Federatës Shqiptare të Alpinizmit dhe Turizmit Malor (FSHALT), për ndikimin e saj në zhvillimin e turizmit malor përgjatë periudhës 2019-2020, rezultoi se:

-Pamjaftueshmëria e fondeve buxhetore të akorduara për FSHALT, në gjykimin e grupit të auditimit, ka ndikuar negativisht edhe në aktivitetin e kësaj Federate, pasi është ulur, numri i aktiviteteve vjetore, ku nga 6 aktivitete në vit, janë zhvilluar vetëm 2 aktivitete në dy vjet, numri i sportistëve që marrin pjesë në aktivitete, për shkak të pamundësisë së pagesës së trajtimit ushqimor, ku nga 100 sportist që merrnin pjesë në 1 aktivitet, për vitin 2019 dhe 2020 kanë marrë pjesë rreth 40 sportist në 1 aktivitet, nuk është marrë pjesë në asnjë aktivitet ndërkombëtar, si dhe nuk është krijuar mundësia në hapjen e shtigjeve malore apo të shtigjeve për kacaverje, etj.

-Midis FSHALT si dhe Ministrisë së Turizmit apo Agjencisë Kombëtare të Turizmit, nuk ka patur asnjë aktivitet të përbashkët, me qëllim promovimin e aktiviteteve sportive në zonat malore. Theksojmë se një aktivitet i tillë (Panairi i Turizmit Malor) ndërmjet FSHALT dhe AKT, për herë të fundit, është zhvilluar në muajin Dhjetor të vitit 2013, në të cilin kanë qenë të pranishëm rreth 400 persona si dhe media ndërkombëtare. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.2.1 dhe 1.2.2) faqe (58-61 dhe 61-63) të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

19.1. Rekomandimi: Federata Shqiptare e Alpinizmit dhe Turizmit Malor të hartojë dhe miratojë një program strategjik 3-5 vjeçar, duke përcaktuar objektivat që synon të arrijë, kostot dhe afatet e realizimit të tyre, identifikuar fuqitë, shanset dhe kërcënimet që rrezikojnë realizimin e tyre, si dhe një vlerësim mbi kontributin që mund të ofrojë Sporti i Alpinizmit në zhvillimin e turizmit malor, dhe t'ia përcjelli MASR-së dhe MTM-së për njohje, duke u bërë më konkrete në aktivitetin e saj dhe rritjen e besueshmërisë së këtij sporti, që edhe ai mund të jetë pjesë e zhvillimit të turizmit malor.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

19.2. Rekomandimi: Federata Shqiptare e Alpinizmit dhe Turizmit Malor në bashkëpunim me Ministrinë e Arsimit, Sporteve dhe Rinisë, si dhe Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit, të marrë masat e nevojshme, për vlerësimin e mundësisë për krijimin e kurseve dhe trajnimin e personave që bëjnë guida alpinistike, që sot shihet si domosdoshmëri për të gjithë ata që shoqërojnë grupe turistësh në zonat malore.

Brenda 6 mujorit të parë të vitit 2022

19.3. Rekomandimi: Federata Shqiptare e Alpinizmit dhe Turizmit Malor të marrë masat e

nevojshme, për botimin çdo 6-mujor, të një reviste/broshure dhe publikimin e saj në median elektronike dhe atë të shkruar, për prezantuar

Brenda 6 muajve të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

D.MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE FINANCIARE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE ME EKONOMICITET, EFICENCE DHE EFEKTIVITET

D.1. Për pyetjen 1.1.3: A janë plotësisht funksionale strukturat e MTM-së, KRZHT, dhe AKT, si dhe a janë të mjaftueshme burimet njerëzore dhe financiare, për realizimin e detyrave institucionale, me qëllim zhvillimin e turizmit malor?

1.1.Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i shpenzimeve të AKT për pjesëmarrjen në panairët ndërkombëtarë (transaksionet në valutë të huaj, shpenzimet e taksive dhe hotelit), përgjatë periudhës 2019-2020, rezultoi se janë përdorur pa ekonomikitet rreth 38,150 euro ose 4,740,395 lekë. Theksojmë se kjo situatë është krijuar edhe për arsye se nga AKT nuk janë marrë masat për hartimin dhe miratimin e një rregulloreje të posaçme, për organizimin e punës dhe sigurimin e hoteleve me kosto sa më të ulët. *(Më hollësisht trajtuar në pikën (1.1.3) faqe (32-56) të Raportit Përfundimtar të Auditimit*

1.1.Rekomandimi: Agjencia Kombëtare e Turizmit të marrë masa që, të nxjerrë një urdhër të brendshëm, për përcaktimin e procedurave, për veprimet në valutë të huaj, sigurimin e hoteleve me kosto të ulët, si dhe reduktimin e shpenzimeve të panevojshme për transportin e stafit të saj, gjatë pjesëmarrjes në panairët dhe trajnimet jashtë vendit, me qëllim eliminimin e përdorimit pa ekonomikitet, efience dhe efektivitet të fondeve buxhetore, alokuar për këto aktivitete.

Brenda 6 muajve të parë të vitit 2022 dhe në vijimësi

E.MASA DISIPLINORE

E.1. PËR PUNONJËSIT NË MARRËDHENIE PUNE

E.1.1. Për punonjësit që marrëdhëniet e punës rregullohen me Ligjin nr.152/2013 “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar.

Mbështetur në nenin 58 “Llojet e masave disiplinore” dhe nenin 59 “Kompetenca dhe procedura për masat disiplinore” të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, si dhe në pikën 11 të VKM nr. 115 datë 05.06.2014 “Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe të rregullave për krijimin, përbërjen e vendimmarrjen në Komisionin disiplinor në shërbimin civil”, e ndryshuar, i kërkojmë Ministrin të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, fillimin e procedurës, për marrjen e masës disiplinore ndaj:

1. **Z. A.K**, me detyrë Sekretar i Përgjithshëm i MTM-së, për mosvendosjen në dispozicion të grupit të auditimit, të dokumentacionit të kërkuar me shkresën nr.3002 prot., datë 04.05.2021, trajtuar në faqen nr.17-18 të Raportit Përfundimtar të Auditimit.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Performancës.

K R Y E T A R

Arben SHEHU